

Munkajog 2. vizsgakurzus

2023 / 24 őszi félév

nappali + levelező tagozat

Szigorlati minimum-követelmények:

Jogszábai hivatkozások

a Munka Törvénykönyve [2012. I. törvény – Mt.],
a Polgári Törvénykönyv [2013. évi V. törvény – Ptk.] Munka Törvénye által alkalmazni rendelt rendelkezési
az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény [Ebkvt.],
a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény [Kjt.],
a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény [Kttv.],
a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény [Kit.],
a sztrájkokról szóló 1989. évi VII. törvény [Sztrájk tv.],
a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény [Mvt.],
a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről
szóló 2020. évi CXXXV. törvény [Fft.]
a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság tevékenységéről szóló 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet [115/2021.
Korm. rendelet]
a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII.
törvény [Tbj.],
2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények
módosításáról [2011. évi CXCI. törvény],
a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény [Tny.],
a kötelező egészségbiztosítási ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény [Ebtv.],
2018. évi LIII. törvény a magánélet védelméről [Mvtv.]
2018. évi LIV. törvény az üzleti titok védelméről [Ütv.]
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 593/2008/EK rendelete a szerződéses kötelezettségekre
alkalmazandó jogról [Róma I. rendelet]
Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes
adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a
95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről [GDPR]

Szigorlati követelmények:

1. A munkajog tárgyának meghatározása és jellemzése, a munkajog helye a jogrendszerben.
2. A modern munkajog kialakulásának története, a modern munkajog jellemzői.

3. A Munka Törvénykönyve (Mt.), a közalkalmazotti (Kjt.), és a közszolgálati tisztviselői törvény (Kttv.), valamint a kormányzati igazgatásról szóló törvény (Kit) személyi és tárgyi hatálya.
4. Az Mt. területi hatálya. A munkaszerződésre alkalmazandó jog megválasztásának lehetősége és korlátai – A kiküldetés keretében Magyarországon foglalkoztatott, nem az Mt. hatálya alá tartozó munkavállalót védő szabályok.
5. A munkajogi jogforrások rendszere és sajátosságai, a munkajog belső és külső jogforrásai.
6. A Munka Törvénykönyvében szabályozott általános magatartási követelmények (I.) Az adott helyzetben általában elvárható magatartás, a felróhatóság, a jóhiszeműség és a tisztességes joggyakorlás, valamint az együttműködési kötelezettség – jelentőségük egyes munkajogi szabályok gyakorlati alkalmazásakor.
7. Az általános magatartási követelmények (II.) A méltányos mérlegelés eredete és szerepe egyes munkajogi szabályok gyakorlati alkalmazásakor – A joggal való visszaélés fogalma és megállapításának feltételei, a bizonyítás különös szabályai.
8. Az általános magatartási követelmények (III.) A munkáltató jogos gazdasági érdekeinek védelme, munkavállalói veszélyeztetése és megsértése – lehetséges tényállások. A munkáltató és a munkavállaló személyiségi jogai.
9. A személyiségi jogok érvényesülése az Mt. hatálya alatt, a személyiségi jogok megsértésének lehetséges jogkövetkezményei.
10. Az egyenlő bánásmód fogalma és érvényesülése a munkajogban; az egyenlő bánásmód megsértése, a bizonyítás különös szabályai.
11. A munkavállaló személyes adatainak kezelése, a munkáltató ellenőrzési jogköre.
12. Az egyenlő bánásmód elve, megsértésének lehetséges esetei a munka díjazása során, a védett tulajdonság fogalma.
13. Az elévülés fogalma és hatása. Az elévülés megszakadása és nyugvása. A határidők és az időtartam számítása.
14. A jognyilatkozatok és nyilatkozatok a munkajogban, az egyoldalú jognyilatkozat és a kötelezettségvállalás elhatárolása.
15. A jognyilatkozatok megtételére vonatkozó szabályok: a képviselet, az alaki kötöttség és a közlés.
16. Az érvénytelenség fajtái (semmisség, megtámadhatóság) és orvoslása. Az érvénytelenség jogkövetkezményei. A részleges érvénytelenség.

17. A munkajogviszony fogalma, elhatárolása a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyoktól. Az ún. „minősítés kérdése”
18. A munkajogviszony keletkezésének és tartalmának elméleti kérdései. A munkaszerződés jogintézménye, kialakulásának története. A munkaszerződés kötelező, természetes, és eshetőleges tartalma.
19. A munkajogviszony alanyai, a jogalanyiség és cselekvőképesség, valamint a munkáltatói jogkörgyakorlás kérdései a munkajogviszonyban.
20. A munkaszerződés alakja és megkötése. Elállás a munkaszerződéstől. A munkáltató tájékoztatási kötelezettsége.
21. A munkaszerződés módosítása.
22. A munkáltató személyében bekövetkező változás fogalma, feltételei és jogkövetkezményei. A munkavállalók képviselőinek jogai.
23. A közalkalmazotti- és a közszolgálati/kormányzati szolgálati jogviszony keletkezése, időtartama, és módosítása, a vezetői státusz szabályozása a Kjt. és a Kttv., valamint a Kit. hatálya alatt.
24. A munkaviszony megszüntetése megállapodással – a felek ebből származó lehetséges előnyei.
25. A munkaviszonyt megszüntető jognyilatkozat indokolása tartalmának általános követelményei, indokolás munkavállalói kérelemre.
26. A felmondási rendszerek és a magyar szabályozás.
27. A határozatlan és a határozott idejű munkaviszony munkáltatói felmondása. A felmondási idő.
28. Az indokoláshoz kötött munkavállalói felmondás.
29. A munkáltatói felmondással szemben védelmet biztosító rendelkezések – tilalmak, korlátozások, a felmondási idő kezdetének különös szabálya.
30. A csoportos létszámleépítés fogalma, szabályainak funkciója és az eljárás rendje.
31. A munkajogviszony megszüntetése azonnali hatállyal.
32. Eljárás a munkajogviszonyok megszűnése, illetve megszüntetése esetén. A végkielégítés rendeltetése és jogosultsági feltételei.
33. A munkavállalói jogellenes munkajogviszony megszüntetés esetei és jogkövetkezményei.
34. A közalkalmazotti és közszolgálati/kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésének és megszüntetésének rendszere, a jogviszony megszüntetésének megelőzését szolgáló jogintézmények.

35. A munkajogviszony tartalmának jellemzése, a munkáltató és a munkavállaló alapvető kötelezettségei.
36. Az utasítás, az utasítás fajtái, az utasításteljesítési kötelezettség és annak határai. A munkavállalóval szemben alkalmazható hátrányos jogkövetkezmények – törvényi feltételek, humánpolitika funkció, a lehetséges szankciók.
37. A munkaidőre vonatkozó munkajogi fogalmak. A rugalmasabb munka- és pihenőidő beosztásra lehetőséget adó tevékenységek és munkakörök.
38. A munkaidő mértékének szabályozása. - A munkaidő mértékének és beosztásának elhatárolása - A vasárnap- és a munkaszüneti nap különös megítélése a munkaidő beoszthatóságánál.
39. A munkaidőkeret meghatározása és funkciója a munkáltató gazdasági érdekeihez igazodó munka- és pihenőidő beosztásban.
40. A munka- és a pihenőidő beosztása – munkaadói érdekek érvényesíthetősége és munkavállalói garanciák.
41. A munkavállaló beosztás szerinti munkaidőn kívüli munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettsége – a rendkívüli munkaidő, az ügyelet és a készenlét.
42. A szabadságra való jogosultság, a szabadság jogcímei, a pótszabadságra való jogosultságot megalapozó körülmények.
43. A szabadság kiadása – a munkáltatói jogos gazdasági érdekeinek figyelembevétele, munkavállalói garanciák.
44. A szülési, az apasági- és a szülői szabadság, az alanyi jogon járó fizetés nélküli szabadságok, a betegszabadság.
45. A munka díjazása. A munkabér fogalma és összetevői, a bérpótlékok. Díjazás munkavégzés hiányában.
46. A munkabérhez való jog védelmére vonatkozó szabályok.
47. A közalkalmazotti és a köztisztviselői és kormánytisztviselői előmeneteli-és illetményrendszer.
48. A munkajogi kártérítési felelősség rendszerének jellemzése – Eltérések a munkáltatói és a munkavállalói felelősség szabályozásában.
49. A munkavállaló kártérítési felelősség általános szabályai, felelősség több személy együttes károkozásáért.

50. A megőrzési felelősség és a leltárhiányért fennálló felelősség.
51. A munkáltató kártérítési felelősségének általános szabályai. A felelősség alóli teljes és a részbeni mentesülésre vezető okok, a kártérítés mértékét csökkentő körülmények.
52. A munkáltatói károkozás típusai. A munkáltató felelőssége a munkavállaló ingóságaiban okozott károkért és az ún. egyéb károkért.
53. A munkavállalót megillető kártérítés mértéke és módja. A megtérítendő károk köre egészségkárosodás esetén. A hozzátartozók kártérítési igénye. Az ún. szakaszos elévülés szabályai.
54. Az atipikus munkaviszonyok fogalma. A határozott idejű munkaviszonyra, a behívás alapján történő munkavégzésre, a több munkáltató, illetőleg a több munkavállaló által létesített munkaviszonyra és a távmunkára vonatkozó különös szabályok. Eltérésük a tipikus munkaviszonytól.
55. A munkaerő-kölcsönzés fogalma és funkciója, a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó különös szabályok.
56. A vezető állású és a cselekvőképtelen munkavállalóra vonatkozó különös munkajogi szabályok, a köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszony speciális szabályai.
57. A munkaviszonyhoz kapcsolódó megállapodások – a versenytilalmi megállapodás és a tanulmányi szerződés.
58. A munkaügyi vita fogalma. Érdekviták és jogviták a munkajogban.
59. A munkajogi igények érvényesítésének szabályai.
60. A munkaügyi kapcsolatok joga. A munkaügyi kapcsolatok nemzetközi jogi forrásai.
61. A közvetett és közvetlen érdekképviselő elhatárolása funkcionális, történeti és jogi-formai oldalról.
62. A munkavállalói részvételi jog fogalma - Az üzemi tanács/megbízott és a központi üzemi tanács/vállalatcsoport szintű üzemi tanács megválasztásának legfőbb szabályai: a választás kötelezettsége, az aktív és passzív választójog, a tanács mandátuma, a választási bizottság feladatai, a jelöltállítás, az érvényes, az érvénytelen és az eredménytelen választás, az üzemi tanács megválasztott tagja és póttagja.
63. A szakszervezet fogalma, az alapvető szakszervezeti szabadságjogok, munkavállalói garanciák.
64. A munkáltatónál az üzemi tanácsot megillető részvételi jogok és a szakszervezeti érdekképviselői jogok összehasonlítása.

65. A munkavállalók képviselőinek munkajogi védelme.
66. Az üzemi tanács és a szakszervezet működését elősegítő szabályok.
67. A kollektív szerződés, mint munkaviszonyra vonatkozó szabály – A kollektív szerződés megkötése és tartalma - Az üzemi megállapodás kollektív szerződést helyettesítő szerepe.
68. A kollektív szerződés hatálya és megszűnése.
69. A kollektív munkaügyi viták feloldásának rendszere.
70. A sztrájk: a jogosultság gyakorlása és a sztrájk megelőzése, a sztrájk formái, a sztrájk jogellenessége, tilalma, korlátozása, az elégséges szolgáltatás, a sztrájk jogszerűségének és jogellenességének megállapítása.
71. A társadalombiztosítási jogviszony, a társadalombiztosítási ellátások.
72. A saját jogú nyugellátások fajtái és alapvető jogosultsági feltételei.
73. A hozzátartozói nyugellátások.
74. Egészségbiztosítási pénzbeli ellátás keresőképtelenség esetén (a táppénz ellátás főbb szabályai)
75. Baleseti ellátás szabályai a társadalombiztosításban, az üzemi baleset és a foglalkozási betegség fogalma.
76. Egészségbiztosítási pénzbeli ellátások gyermekgondozás esetén (a csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj főbb jogosultsági szabályai)
77. A foglalkoztatás felügyelet hatálya, a hatósági eljárás szabályai.
78. A foglalkoztatás felügyeleti eljárás során alkalmazható intézkedések, szankciók, a rendezett munkaügyi kapcsolatok.
79. Az egészséget nem veszélyeztető, és biztonságos munkavégzés követelményei.
80. A munkáltatók és a munkavállalók kötelességei és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában.
81. A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása, a munkavédelmi érdekképviselő és érdekegyeztetés.

Egy, a Munka Törvénykönyve szabályait érintő jogeset megoldása

Jogszabályok:

Az Mt., a Ptk. Mt. által alkalmazni rendelt rendelkezési, az Ebktv., a Kjt., a Kttv., a Kit., a Sztrájk tv., az Mvt., az Fft., az 115/2021. Korm. rendelet, a Tbj., a 2011. évi CXCI. törvény, a Tny., az Ebtv., az Mvtv., az Ütv., a Róma I. rendelet és a GDPR vizsgakövetelményekkel érintett szabályai.

Irodalom

Tananyag:

1. Munkajog (átdolgozott kiadás) szerk.: Dr. Gyulavári Tamás, ELTE Eötvös Kiadó Kft. 2023.
2. Bevezetés a közszolgálati munkajogba; szerk.: Dr. Kártyás Gábor, ELTE Eötvös Kiadó Kft. 2015.
3. Munkajogi feladatok és jogesetek (Gyulavári Tamás – Hős Nikolett – Kártyás Gábor) ELTE Eötvös Kiadó Kft. 2016.
4. A vizsgakövetelményekben megjelölt kötelező jogszabályok
5. Az előadásokon elhangzottak

Ajánlott irodalom:

A „Munkajog” tankönyv egyes fejezetei végén feltüntetve